

ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн  
2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн  
аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/061/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: [www.audit.mn](http://www.audit.mn)

Мөрөн сум

2024 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: [erdenebaatara@audit.gov.mn](mailto:erdenebaatara@audit.gov.mn)

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089114 Цахим хаяг: [tegshdelgerb@audit.gov.mn](mailto:tegshdelgerb@audit.gov.mn)

Аудитор: Г.Ичинхорлоо

Утас:88688168 Цахим хаяг: [ichinkhorloog@audit.gov.mn](mailto:ichinkhorloog@audit.gov.mn)

Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн захирал Б.Мядагмаа

Утас:99389208 Цахим хаяг: [b\\_myadagmaa@yahoo.com](mailto:b_myadagmaa@yahoo.com)

Аудитор Ц.Мөнхтуяа

Утас: 99382220 Цахим хаяг: [munkhtuya2220@gmail.com](mailto:munkhtuya2220@gmail.com)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



## ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,  
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120  
Утас/факс: 7038 3793. Цөхмн шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn  
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/182  
танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ИХ-УУЛ СУМЫН  
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА  
Д. БОЛД-ЭРДЭНЭ ТАНАА

### Хараат бус аудиторын дүгнэлт

#### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цавар хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

#### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

#### Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төв нь тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 1,417,650.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авахаас гүйцэтгэлээр 1,138,587.7 мянган төгрөгийг санхүүжилтийг авч, үлдэгдэл 279,063.2 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгэсэн байна.

#### Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргажгүй.

Аудитаар нийт 17,920.3 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчлийг илрүүлснээс 11,304.3 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 6,616.0 мянган төгрөгийн 6 зөрчилд зөвлөмж, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ.

#### Бусад асуудлын хэсэг

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвтэй байгуулсан анхан шатны тусламж үйлчилгээг худалдан авах 2024 оны гарааний биелэлтийг 85.3 хувьтай дүгнэсэн байна.

6712020217

#### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

#### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР  А.ЭРДЭНЭБААТАР



## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>169,376,227.67</b>	<b>402,961,720.46</b>
<b>31</b>	<b>МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ</b>	14,469,515.92	196,000.00
<b>312</b>	<b>Банканд байгаа бэлэн мөнгө</b>	14,469,515.92	196,000.00
<b>3121</b>	<b>Төгрөг</b>	14,469,515.92	196,000.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	14,469,515.92	196,000.00
<b>33</b>	<b>АВЛАГА</b>	23,289,557.00	279,063,200.15
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	141,250.00	0.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	23,148,307.00	279,063,200.15
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	131,617,154.75	123,702,520.31
<b>351</b>	<b>Түүхий эд материал</b>	90,513,612.36	83,769,503.92
35130	Эм боох материал	90,513,612.36	83,769,503.92
<b>354</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	41,103,542.39	39,933,016.39
35410	Бичиг хэргийн материал	1,474,550.00	2,245,160.00
35420	Аж ахуйн материал	29,960,057.39	33,030,657.39
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,258,450.00	1,477,375.00
35460	Хүнсний материал	6,714,985.00	3,179,824.00
35470	Бусад хангамжийн материал	695,500.00	0.00
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>1,567,207,493.94</b>	<b>1,497,915,800.41</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	1,567,207,493.94	1,497,915,800.41
<b>392</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	1,535,100,493.94	1,468,739,800.41
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,398,019,010.73	1,398,019,010.73
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(212,992,901.46)	(249,695,787.30)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	55,480,000.00	53,630,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,754,499.93)	(36,552,166.83)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	461,278,667.71	482,327,747.71
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(166,824,175.32)	(219,168,704.02)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	67,484,540.56	83,464,540.56
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,590,148.35)	(43,284,840.44)
<b>393</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	32,107,000.00	29,176,000.00
39301	Программ хангамж	6,555,000.00	6,555,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(462,000.00)	(3,393,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	26,014,000.00	26,014,000.00
<b>3</b>	<b>НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b>1,736,583,721.61</b>	<b>1,900,877,520.87</b>
<b>4</b>	<b>НИИТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>745,777.86</b>	<b>54,660,049.72</b>
<b>41</b>	<b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	745,777.86	54,660,049.72
<b>413</b>	<b>Өглөг</b>	745,777.86	54,660,049.72
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	27,844,391.12
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	745,777.86	21,673,663.56
<b>4136</b>	<b>Бусад өглөг</b>	0.00	5,141,995.04
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	5,141,995.04
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>1,735,837,943.75</b>	<b>1,846,217,471.15</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	1,735,837,943.75	1,846,217,471.15
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	329,913,192.00	329,913,192.00
51101	Өмч: - төрийн	329,913,192.00	329,913,192.00
<b>512</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	1,311,691,289.93	1,422,070,817.33
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,311,691,289.93	1,311,691,289.93
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	110,379,527.40
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	94,233,461.82	94,233,461.82
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b>1,736,583,721.61</b>	<b>1,900,877,520.87</b>

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>970,993,689.89</b>	<b>1,588,282,605.84</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>58,317,136.84</b>	<b>127,919,129.01</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	58,317,136.84	127,919,129.01
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	86,896,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	86,896,000.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>912,676,553.05</b>	<b>1,460,363,476.83</b>
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	245,910.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	245,910.00	0.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	62,300,000.00	65,860,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,300,000.00	65,860,800.00
<b>1340</b>	<b>Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих</b>	850,130,643.05	1,394,502,676.83
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	850,130,643.05	1,394,502,676.83
<b>2</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>1,113,287,250.24</b>	<b>1,477,903,078.44</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>1,113,287,250.24</b>	<b>1,477,903,078.44</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	1,113,041,340.24	1,391,203,078.44
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	617,484,944.65	856,091,648.85
210101	Үндсэн цалин	402,830,069.00	513,435,498.71
210102	Нэмэгдэл	149,173,223.65	251,159,360.14
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,508,000.00	19,711,000.00
210104	Урамшуулал	55,973,652.00	71,785,790.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	71,384,901.00	109,661,181.59
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,627,092.28	74,979,399.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,838,477.52	8,883,789.21
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,362,780.66	4,821,934.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,039,557.34	4,140,437.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,516,993.20	16,835,620.78
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	60,000,777.86	60,565,522.14
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,971,483.06	8,935,643.21
210302	Түлш, халаалт	50,624,464.00	50,624,435.00
210303	Цэвэр, бохир ус	404,830.80	1,005,443.93
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	47,902,245.96	34,522,214.82
210401	Бичиг хэрэг	3,616,500.00	3,076,460.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,001,325.00	21,724,175.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,343,956.20	4,313,679.82
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,324,100.00	725,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,302,700.00	4,682,600.00
210408	Бараа материал актальсны зардал	6,313,664.76	0.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	162,749,161.79	176,733,702.01
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	138,939,481.79	147,956,462.01
210502	Хоол, хүнс	19,547,280.00	25,581,240.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,262,400.00	3,196,000.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	9,962,600.00	12,180,625.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	4,290,000.00
210604	Урсгал засвар	9,962,600.00	7,890,625.00
<b>2107</b>	<b>Томиллолт, зочны зардал</b>	1,949,000.00	4,340,184.00
210702	Дотоод албан томиллолт	1,949,000.00	4,340,184.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	3,918,014.00	8,357,506.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	837,800.00	4,627,896.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,152,000.00	1,152,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	119,250.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	93,000.00	73,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	26,500.00	0.00

210807	Газрын төлбөр	73,764.00	31,290.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,615,700.00	2,472,820.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>137,689,694.98</b>	<b>128,750,493.53</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,663,500.00	7,500,240.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	129,026,194.98	121,250,253.53
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>245,910.00</b>	<b>86,700,000.00</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>245,910.00</b>	<b>86,700,000.00</b>
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	86,700,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	245,910.00	0.00
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>	<b>(142,293,560.35)</b>	<b>110,379,527.40</b>
<b>5</b>	<b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>	<b>(142,293,560.35)</b>	<b>110,379,527.40</b>

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>		
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)</b>	<b>889,528,246.05</b>	<b>1,291,344,583.68</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>		<b>86,896,000.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>		86,896,000.00
120004	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>		86,896,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		86,896,000.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>889,528,246.05</b>	<b>1,204,448,583.68</b>
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	245,910.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	245,910.00	
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	62,300,000.00	65,860,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,300,000.00	65,860,800.00
<b>1340</b>	<b>Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих</b>	826,982,336.05	1,138,587,783.68
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	826,982,336.05	1,138,587,783.68
<b>2</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>	<b>934,097,229.13</b>	<b>1,268,611,589.60</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>934,097,229.13</b>	<b>1,268,611,589.60</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>933,851,319.13</b>	<b>1,181,911,589.60</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	617,626,194.65	839,753,680.41
210101	Үндсэн цалин	402,830,069.00	479,618,295.45
210102	Нэмэгдэл	149,314,473.65	264,159,561.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,508,000.00	19,656,000.00
210104	Урамшуулал	55,973,652.00	76,319,823.78
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	71,384,901.00	98,013,508.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,627,092.28	68,092,339.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,838,477.52	7,494,257.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,362,780.66	3,779,225.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,039,557.34	3,732,062.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,516,993.20	14,915,623.54
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	59,300,000.00	61,266,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,971,483.06	8,935,643.21
210302	Түлш, халаалт	49,923,686.14	51,325,212.86
210303	Цэвэр, бохир ус	404,830.80	1,005,443.93
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	37,847,016.20	33,902,969.82
210401	Бичиг хэрэг	2,369,250.00	3,865,690.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,686,110.00	20,641,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,243,956.20	4,313,679.82
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,623,300.00	725,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,924,400.00	4,357,200.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	121,949,093.28	114,361,200.00

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	101,207,003.28	92,126,783.56
210502	Хоол, хүнс	16,479,690.00	19,038,416.44
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,262,400.00	3,196,000.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>10,424,500.00</b>	<b>14,426,119.96</b>
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		7,370,000.00
210604	Урсгал засвар	10,424,500.00	7,056,119.96
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>1,949,000.00</b>	<b>4,340,184.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	1,949,000.00	4,340,184.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>3,747,114.00</b>	<b>8,338,886.50</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	837,800.00	4,627,896.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,152,000.00	1,152,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	83,500.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	93,000.00	73,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	35,750.00	
210807	Газрын төлбөр	73,764.00	31,290.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,471,300.00	2,454,200.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>9,623,500.00</b>	<b>7,508,740.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,623,500.00	7,508,740.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>245,910.00</b>	<b>86,700,000.00</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>245,910.00</b>	<b>86,700,000.00</b>
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		86,700,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	245,910.00	
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>	<b><u>(44,568,983.08)</u></b>	<b><u>22,732,994.08</u></b>
<b>5</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>	<b>4,440,000.00</b>	<b>37,006,510.00</b>
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>4,440,000.00</b>	<b>37,006,510.00</b>
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	<b>4,440,000.00</b>	<b>37,006,510.00</b>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,440,000.00	37,006,510.00
<b>6</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b>	<b><u>(4,440,000.00)</u></b>	<b><u>(37,006,510.00)</u></b>
<b>8</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)</b>	<b>(49,008,983.08)</b>	<b>(14,273,515.92)</b>
<b>9</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>	<b>63,478,499.00</b>	<b>14,469,515.92</b>
<b>10</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>	<b>14,469,515.92</b>	<b>196,000.00</b>

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,325,254,052.74	1,749,400,706.56
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,325,254,052.74	1,749,400,706.56
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	124,950,160.94	124,950,160.94
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,311,691,289.93	1,735,837,943.75
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,311,691,289.93	1,735,837,943.75
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	110,379,527.40	110,379,527.40
D09	<b>2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>329,913,192.00</b>	<b>94,233,461.82</b>	<b>1,422,070,817.33</b>	<b>1,846,217,471.15</b>

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

### Улсын төсвийн гүйцэтгэл:

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
1	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>				
2	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	1,346,942,300.00	1,239,757,299.60	92.04	107,185,000.40
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	1,346,942,300.00	1,239,757,299.60	92.04	107,185,000.40
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	1,244,490,400.00	1,153,057,299.60	92.65	91,433,100.40
2101	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	901,839,900.00	839,753,680.41	93.12	62,086,219.59
210101	Үндсэн цалин	514,978,800.00	479,618,295.45	93.13	35,360,504.55
210102	Нэмэгдэл	299,918,900.00	264,159,561.18	88.08	35,759,338.82
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,800,000.00	19,656,000.00	166.58	(7,856,000.00)
210104	Урамшуулал	75,142,200.00	76,319,823.78	101.57	(1,177,623.78)
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	108,920,500.00	98,013,508.91	89.99	10,906,991.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	75,466,000.00	68,092,339.42	90.23	7,373,660.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,363,600.00	7,494,257.75	89.61	869,342.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,181,800.00	3,779,225.22	90.37	402,574.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,181,800.00	3,732,062.98	89.25	449,737.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,727,300.00	14,915,623.54	89.17	1,811,676.46
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	35,179,500.00	33,902,969.82	96.37	1,276,530.18
210401	Бичиг хэрэг	4,308,700.00	3,865,690.00	89.72	443,010.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,823,200.00	20,641,100.00	94.58	1,182,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,877,600.00	4,313,679.82	88.44	563,920.18
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,170,000.00	725,300.00	61.99	444,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.00	4,357,200.00	145.24	(1,357,200.00)
2105	<b>Нормативт зардал</b>	114,361,200.00	114,361,200.00	100.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	94,000,100.00	92,126,783.56	98.01	1,873,316.44
210502	Хоол, хүнс	20,361,100.00	19,038,416.44	93.50	1,322,683.56
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	3,196,000.00		(3,196,000.00)
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	52,066,400.00	45,634,129.96	87.65	6,432,270.04
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	36,666,400.00	20,892,500.00	56.98	15,773,900.00
210602	Тавилга	13,400,000.00	14,910,010.00	111.27	(1,510,010.00)
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	7,370,000.00	368.50	(5,370,000.00)
210604	Урсгал засвар	0.00	2,461,619.96		(2,461,619.96)
2107	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	5,500,000.00	4,340,184.00	78.91	1,159,816.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,500,000.00	4,340,184.00	78.91	1,159,816.00
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	14,882,400.00	8,338,886.50	56.03	6,543,513.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,861,900.00	4,627,896.50	52.22	4,234,003.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,152,000.00	1,152,000.00	100.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	83,500.00	0.00	0.00	83,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	120,000.00	73,500.00	61.25	46,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	74,300.00	0.00	0.00	74,300.00
210807	Газрын төлбөр	282,100.00	31,290.00	11.09	250,810.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	4,308,600.00	2,454,200.00	56.96	1,854,400.00
2109	<b>Бараа үйлчилгээний бусад</b>	11,740,500.00	8,712,740.00	74.21	3,027,760.00

	<b>зардал</b>				
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,740,500.00	8,712,740.00	74.21	3,027,760.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	102,451,900.00	86,700,000.00	84.63	15,751,900.00
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	102,451,900.00	86,700,000.00	84.63	15,751,900.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	102,206,000.00	86,700,000.00	84.83	15,506,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	245,900.00	0.00	0.00	245,900.00
	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	1,346,942,300.00	1,225,483,783.68	90.98	121,458,516.32
<b>1340</b>	<b>НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	1,244,490,400.00	1,138,587,783.68	91.49	105,902,616.32
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,244,490,400.00	1,138,587,783.68	91.49	105,902,616.32
<b>120004</b>	<b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>	102,451,900.00	86,896,000.00	84.82	15,555,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	102,451,900.00	86,896,000.00	84.82	15,555,900.00
<b>4</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>	0.00	14,469,515.92		(14,469,515.92)
<b>5</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>	0.00	196,000.00		(196,000.00)

Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэл:

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,266,229.00	61,266,600.00	100.07	
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,940,000.00	8,935,643.21	99.95	4,356.79
210302	Түлш, халаалт	51,326,229.00	51,325,212.86	99.99	1,016.14
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,005,443.93	100.54	(5,443.93)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,594,571.00	4,594,500.00	99.99	71.00
210604	Урсгал засвар	4,594,571.00	4,594,500.00	99.99	71.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	
320001	Орон нутгийн төсвөөс	65,860,800.00	65,860,800.00	100.0	-

## 5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

---

Аудитаар нийт 17,920.3 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчлийг илрүүлснээс 11,304.3 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 6,616.0 мянган төгрөгийн 6 зөрчилд зөвлөмж, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ.

### Залруулсан алдаа

- Бараа материалын тайланд 1,067.2 мянган төгрөгийн аж ахуйн материалыг бусад хангамжийн материал дансанд орлого авсан нь " Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4 заалт "үнэн зөв байх;"-д нийцэхгүй "Үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул холбогдох дансанд орлого авч залруулсан.
- ХО-аар нийлүүлсэн 10,237.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжиж ирсэн хөрөнгөөр орлого авсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4 заалт "үнэн зөв байх;" заалттай нийцэхгүй "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул үндсэн хөрөнгийн үнэ төлбөргүй ирсэн хөрөнгө дансанд бүртгэж залруулсан.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 6,616.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 17,812.6 мянган төгрөгөөс 11,196.6 мянган төгрөгөөр бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өглөө.

### 5.2 Албан шаардлага

Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар тогтоолоор тогтоосон шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаар 20,000.0 мянган төгрөгөөс 13,820.8 мянган төгрөгөөр давсан дүнгээр худалдан авалт хийсэн нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 "Энэ хуулийн 31.2-т зааснаас бусад тохиолдолд нийт төсөвт өртөг нь шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээг захиалагч шууд худалдан авч болно." заалттай нийцэхгүй "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

### 5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

#### 1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

##### Илрүүлэлт:

Тус эрүүл мэндийн төвийн мөрдөж байгаа Хөвсгөл аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтэд шилжсэнтэй холбоотой болон бусад шинээр гарсан дүрэм, журамтай нийцэхгүй болсон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллах" заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

##### Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинээр гарсан дүрэм, журамтай нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж, мөрдөх.

## **2. Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилтийн асуудал**

### Илрүүлэлт:

2024 онд 1,437,425.0 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагаас нэхэмжилснээс 42,922.3 мянган төгрөг хасагдсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.6 “эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлүүлэх даатгуулагчийн төлбөрийн тайлан тооцоо, холбогдох баримт бичгийг үнэн зөв, цаг хугацаанд нь гаргаж эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагад ирүүлэх;”, Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2024 оны “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” 05 дугаар тогтоолын 3.1 “Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны програм, цахим системийг бодит цагийн горимд шилжүүлж,..” гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

### Өгсөн зөвлөмж:

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны цахим системийн дотоод хяналтыг сайжруулж, хасагдалтын хэмжээг өмнөх оноос бууруулах.

## **3. Төсвийн зарцуулалттай холбоотой асуудал**

### Илрүүлэлт:

Хөдөлмөр хамгааллын зардлаас шатахуунд 1,590.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах,” заалтад нийцэхгүй “үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

### Өгсөн зөвлөмж:

Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах зааврыг мөрдөж ажиллах

## **4. Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтны урамшууллын талаар**

### Илрүүлэлт:

Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтнуудад зөвхөн санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Зөрчилгүй” дүгнэлт авсан гэсэн шалгуураар урамшуулал олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 23.2 заалт, Сангийн сайдын 2012 оны 294 дүгээр тушаалаар баталсан журмын 5.1 заалтад заасан шалгуур үзүүлэлттэй нийцэхгүй, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

### Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтнуудад урамшуулал олгохдоо аудитын тайланд бичигдсэн болон бусад хяналтын байгууллагаас илрүүлсэн алдаа, зөрчил, өр, авлага, мэдээ, тайлангийн хугацаа, чанар зэрэг үзүүлэлтийг харгалзаж үзэх.

## **5. Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал**

### Илрүүлэлт:

Тус эрүүл мэндийн төв [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 21, зарлагын 17 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 9 шийдвэр, дараа жилийн төсвийн төсөл, төсвийн гүйцэтгэлийн сарын мэдээ, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, тайлан, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг хугацаа хоцроож мэдээлсэн нь “Шилэн дансны тухай” хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх;” заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.1.”Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ:”, 6.4.”Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:” заалт болон “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

**Өгсөн зөвлөмж:**

Шилэн дансны хууль, тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах.

**6. Ахмадын сангийн талаар**

**Илрүүлэлт:**

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төв нь ахмадын сан байгуулаагүй байгаа нь Ахмадын настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 “Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр “Ахмадын сан” байгуулах...” гэж заасантай нийцэхгүй, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

**Өгсөн зөвлөмж:**

Ахмадын санг байгууллагын төсөвт тусгаж батлуулах, Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолоор баталсан журмыг мөрдөж ажиллах

Дээрх албан шаардлага, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагын [Fas.audit.mn](http://Fas.audit.mn) цахим системд 2025 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор оруулж, баталгаажуулна уу.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

**6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ**

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Бараа материалын тайланд 1,067.2 мянган төгрөгийн аж ахуйн материалыг	1	1,067.2			1	1,067.2	1	1,067.2		

бусад хангамжийн материал дансанд орлого авсан									
ХО-аар нийлүүлсэн үндсэн хөрөнгийг шилжиж ирсэн хөрөнгөөр орлого авсан	1	10,237.1			1	10,237.1	1	10,237.1	
<b>Дүн</b>	<b>2</b>				<b>2</b>	<b>11,304.3</b>	<b>2</b>	<b>11,304.3</b>	

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинээр гарсан дүрэм, журамд нийцүүлэн шинэчлээгүй.	1	-					1	-
Төсвийн эдийн засгийн ангилал зөрчсөн	1	1,590.0					1	1,590.0
Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтнуудад зөвхөн санхүүгийн тайлангийн аудитаар "Зөрчилгүй" дүгнэлт авсан гэсэн шалгуураар урамшуулал олгосон	1	5,026.0					1	5,026.0
<b>Дүн</b>	<b>3</b>	<b>6,616.0</b>					<b>3</b>	<b>6,016.0</b>

**Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны цахим хуудсанд холбогдох мэдээллүүдийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	1	0					1	0
Эм, эмнэлгийн хэрэгслэлийн шууд худалдан авалтын дүн шууд худалдан авах дээд хязгаараас давсан.	1	0,0			1	0,0		
Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийг цахим системд бүрэн, үнэн зөв оруулаагүйгээс нэхэмжилсэн санхүүжилтийг бүрэн авч чадаагүй.	1	0,0					1	0,0
Ахмадын санг байгууллагын төсөвт тусгаж, батлуулаагүй	1	0,0					1	0,0
<b>Дүн</b>	<b>4</b>	<b>0,0</b>			<b>1</b>	<b>0,0</b>	<b>3</b>	<b>0,0</b>



ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР  
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 25 өдөр

№ 40/АА270469/

Мөрөн сум

ХӨА - 2025/0611 МА - ЦГА - 1443

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант оны эмийн шууд худалдан авалтын дүн нь "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар тогтоолоор тогтоосон шууд худалдан авч болох барааны төсөвт өртгийн дээд хязгаараас 13,820,800 (Арван гурван сая найман зуун хорин мянга найман зуу) төгрөгөөр хэтэрсэн байна.

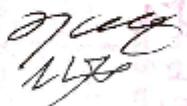
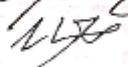
Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 "Энэ хуулийн 31.2-т зааснаас бусад тохиолдолд нийт төсөвт өртөг нь шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрэхгүй бараа, ажил, үйлчилгээг захиалагч шууд худалдан авч болно." заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүрэгээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар бэйгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.9-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь энэ журмын 4.2.3-т заасан нөхцөл үүсээгүй бол" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахдаа Засгийн газраас тогтоосон шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг баримтлан ажиллаж, бислэлтийг 2025 оны 09 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор гаргаж төрийн аудитын байгууллагын Fas.audit.mn цахим системд оруулж, баталгаажуулах;
- Цаашид гарсан алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн дарга Д.Болд-Эрдэнэ, нягтлан бодогч Б.Баяржаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:  А.ЭРДЭНЭБААТАР  
АУДИТОР  Г.ИЧИНХОРЛОО

6724030520